

بررسی نحوه‌ی مواجهه‌ی شخصیت‌های زن با فرهنگ مردسالار در رمان‌های نویسندگان زن (دهه‌های ۷۰ و ۸۰ ایران)

غزل کریمی سنگدهی^۱، محمدمهدی سورتیجی^۲

۱- کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه مازندران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه مازندران

چکیده

مردسالاری نظامی است که تأثیر بسیار زیادی بر زندگی و هویت زنان دارد و زنان در برخورد با آن، واکنش‌های متفاوتی از خود نشان می‌دهند. این پژوهش به روش تحلیل محتوای کیفی و با هدف بررسی نحوه‌ی مواجهه‌ی شخصیت‌های زن در مقابل سلطه‌ی مردانه در رمان‌های زنان نویسنده‌ی دو دهه‌ی هفتاد و هشتاد ایران، به یافتن وجوه مردسالاری در این رمان‌ها می‌پردازد و نتیجه‌ی حاصل از این بررسی، یافتن چهار نوع واکنش گوناگون از جمله؛ پذیرش و تسلیم، بازتولید، مقاومت و سنت‌شکنی و فرار از موقعیت است. شخصیت‌های زن داستان‌های مورد بررسی، بیش از هر واکنش دیگری به تسلیم و پذیرش روی آورده‌اند. بازتولید به زنان سال‌خورده و شخصیت‌های مادر اختصاص دارد و مقاومت و سنت‌شکنی، واکنش زنان جوان و شخصیت‌های اصلی رمان‌هاست. برخی از زنان نیز به سبب ظلم مردان، ناچار به ترک موقعیت شده‌اند. هم‌چنین، این بررسی نشان می‌دهد که هدف و انگیزه‌ی نویسندگان زن از پرداختن به شرایط دشوار زنان و تأثیرات وجوه گوناگون سلطه‌ی مردانه بر زندگی آنان، تقابل با فرهنگ مردسالاری و انتقاد از موقعیت و وضعیت زنان در این نظام است. **واژگان کلیدی:** فرهنگ مردسالار، مردسالاری، رمان فارسی، نویسندگان زن